

ВЕЧІРНІ ВІСТІ

34(575),
24–30 вересня 2018 р.

**БЮДЖЕТИДА:
ПЕРЕДВИБОРНИЙ ТАНЕЦЬ
ІЗ ШАБЛЯМИ**

стор 3

**ЦВК ПЕРЕЗАВАНТАЖЕНА.
СТЕЖИМО
ЗА КАРТАМИ**

стор 4

**ЧАС ЗУПИНИТИ
АГРАРНЕ
РЕЙДЕРСТВО**

стор 6

«НОВИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ КУРС» — СТРАТЕГІЯ УСПІХУ УКРАЇНИ

Фото
Олександра
ПРОКОПЕНКА

Україна має потенціал, необхідний для того, щоб стати заможною та успішною країною. Для цього потрібно не стояти з протягнутою рукою в очікуванні чергових кредитів, які йдуть на обслуговування державних боргів, а розробити й увпровадити в життя справжню програму економічного розвитку. 21 вересня в Києві лідер «Батьківщини» Юлія Тимошенко спільно із провідними фахівцями в багатьох галузях презентувала «Новий економічний курс України» — стратегію, яка спроможна кардинально змінити на краще життя кожного з нас.

Українці впродовж чотирьох років були жертвами експерименту, який можновладці називають «реформами». Нам було запропоновано 49 стратегій і 144 реформи, впровадження яких, м'яко кажучи, не призвело до покращення життя. Особливо показовою є запропонована президентом Порошенком програма «Україна–2020». За час її втілення економічні показники розвитку держави та рівень життя людей лише погіршилися. 80% громадян, за даними соціологів, вважають, що країна рухається хибним курсом, а міжнародні рейтинги свідчать, що українці є бідними та незахищеними як ніколи раніше.

«У 2017 році Україна за версією Bloomberg увійшла до десятки найбідніших країн світу. Такого за всю істо-

рію незалежності в нас не було. Також у минулому році наша країна, згідно зі звітом Ernst & Young, опинилася на першому місці за рівнем корупції серед країн Європи, Близького Сходу та Африки. Коли ці реляції про боротьбу з корупцією закінчилися таким висновком, це потребує спеціального реагування. Рівень корупції, який приховується за гучними реляціями фальшивого патрі-

отизму, — це основа руйнації», — сказала лідер «Батьківщини».

Сьогодні, переконана Тимошенко, державі потрібен новий Основний закон — новий суспільний договір, розроблений і ухвалений народом на референдумі, а не політиками у Верховній Раді. Нова народна Конституція дасть змогу подолати двовладдя президента та прем'єра, відкриє шлях до управління державою інтелектуалам, зробить владу відповідальною перед суспільством, запровадить реальне правосуддя та сильне самоврядування, наголосила вона. Лише за таких умов економіка зможе розвиватися, забезпечуючи добробут кожному українцеві.

«Або ми будемо новий шлях, або наша незалежність буде під загрозою», — констатувала політик.

Що пропонує «Новий економічний курс»? Перехід від кланово-олігархічного устрою до соціально ринкової економіки й прискорення економічного зростання не менш ніж на 7% за рік, відмову від сировинного типу розвитку на користь інноваційного, залучення до управління державою інтелектуалів і кардинальне зменшення податкового тиску на підприємців.

Соціальна ринкова економіка має створити однакові для всіх правила та створити умови для чесної конкуренції, знищити монополії, стимулювати розвиток малих підприємницьких форм та забезпечити соціальні гарантії для кожного громадянина.

(Закінчення
на стор. 2)

«НОВИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ КУРС» ПЕРЕДБАЧАЄ ПЕРЕХІД ВІД КЛАНОВО-ОЛІГАРХІЧНОГО УСТРОЮ ДО СОЦІАЛЬНО ОРІЄНТОВАНОЇ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ Й ПРИСКОРЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ НЕ МЕНШ НІЖ НА 7% ЗА РІК, ВІДМОВУ ВІД СИРОВИННОЇ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ ЗАРАДИ ІННОВАЦІЙНОЇ, ЗАЛУЧЕННЯ ДО УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВОЮ ІНТЕЛЕКТУАЛІВ І КАРДИНАЛЬНЕ ЗМЕНШЕННЯ ПОДАТКОВОГО ТИСКУ НА ПІДПРИЄМЦІВ

ВСЕУКРАЇНСЬКА СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА

НАША АДРЕСА В ІНТЕРНЕТІ: GAZETAUVV.COM

Рекомендована ціна
3 грн 50 коп.

(Закінчення.
Початок на стор. 1)

В основу «Нового економічного курсу України» покладено концепцію інноваційного, а не сировинного типу розвитку економіки.

«Інноваційна економіка — це інтеграція в мейнстрім четвертої промислової революції. У світі йде індустріалізація 4.0, а ми із нашою сировинною моделлю економіки залишилися у середньовіччі — там, де немає місця для успіху та економічного розвитку», — пояснила Юлія Тимошенко.

Вона також зазначила, що якщо порівняти Україну з чотирма відомими нам успішними країнами, які разом мають вдвічі менше населення (а це Естонія, Норвегія, Ізраїль і Сінгапур), то статистика вразить: ВВП України — 112 млрд дол., а сумарний ВВП цих чотирьох країн — трильйон доларів. Водночас Кремнієва долина, яка за своєю площею зрівняна з Києвом, має 235 млрд дол. ВВП щорічно.

«Якщо Україна не впишеться в стратегію інноваційного економічного розвитку і не стане повноцінним учасником четвертої промислової революції, загроза нашому суверенітету та державності в цілому стане реальністю», — підкреслила політик.

Ще одним завданням «Нового економічного курсу» є впровадження нової монетарної політики й реформування ринку банківських послуг. Нова монетарна політика має забезпечити стабілізацію гривні, приборкати інфляцію, дати поштовх розвитку малих банків, упровадити довгострокове кредитування бізнесу під низький відсоток.

«Нам потрібно поставити Нацбанк під реальний контроль із боку суспільства та парламенту, демонілізувати частину його функцій, щоб він не мав можливості займатися спекуляціями, спираючись на свої безмежні повноваження. Ми зможемо запропонувати адекватні інструменти, які подолають необґрунтовану інфляцію. Ми стабілізуємо гривню та підвищимо її статус, повагу до неї та її цінність», — наголосила Юлія Тимошенко.

Вона нагадала, що через фінансові афери під егідою Нацбанку було знищено 98 банків, люди та бізнес втратили 448 млрд грн депозитів і заставного майна, реальна вартість

якого перевищує трильйон гривень. Винні відповідатимуть перед законом за цей злочин, попередила вона.

«Це буде предметом окремих кримінальних розслідувань після зміни влади. Ми розберемося з кожною втраченою бізнесом копією, поновимо справедливість і дамо ковток повітря нашому середньому класу. Усе це нам під силу!» — впевнилась лідер «Батьківщини».

Ще одним напрямом «Нового економічного курсу» є зменшення податкового тиску на підприємців, скасування ПДВ, ЄСВ і 37 квазіподатків, а також реформування органів податкової служби.

Податкове навантаження в Україні, наголосила Юлія Тимошенко, є вкрай високим і становить 39% ВВП, а з врахуванням «корупційного податку для бізнесу» дорівнює 48% ВВП, тоді як світові стандарти не перевищують 29%.

На переконання лідера «Батьківщини», треба відмовитися від корупційного ПДВ, а також від єдиного соціального внеску на користь персоналізованої пенсійної системи.

«Понад 50 країн світу не мають податку на додану вартість. Краще поставити поміркований податок на реалізацію товарів і послуг, поступово знижувати його, але зробити надійну базу, посилюючи податок, і прибрати корупцію», — констатувала політик.

Водночас малі та середні підприємці повинні залишитися на спрощеній системі оподаткування, а фермери — отримати преференції.

Юлія Тимошенко звернула увагу на те, що світовим трендом є пом'якшення режиму оподаткування та зменшення податкового навантаження на бізнес.

«Зниження ставок податків не виводить економіку з тіні. Єдиний шлях для побудови нової економіки — зміна системи оподаткування», — підкреслила вона.

Але найголовніше — «Новий курс України» спрямований на те, щоб творчі люди, інтелектуали не змушені були шукати кращої долі за кордоном. Адже держава зобов'язана створити належні умови для того, щоб українці мали можливість і хотіли реалізувати себе на Батьківщині. Саме люди є найціннішим капіталом у сучасному світі.

Олекса ГОНСЬКИЙ

Фото Олександра ПРОКОПЕНКА

ДУМКА ЕКСПЕРТІВ

«Тимошенко запропонувала зробити ставку на креативність, інтелект і підприємницьку активність українців»

Олег ПОСТЕРНАК,
кандидат історичних наук,
політтехнолог, керівник
Центру політичної розвідки:

«Потреба в грамотній економічній програмі розвитку країни, орієнтованій на майбутнє, є надзвичайно актуальною. Розуміючи це, лідер «Батьківщини» Юлія Тимошенко представила «Новий економічний курс України».

Виступаючи на експертному форумі, вона показала справжній прикладний економічний драйв і вкотре довела, що є лідером. Вона не зупинялася на проблемах минулого, а запро-

понувала чітке бачення майбутнього України. Отже, це країна без ПДВ, але зі збереженням спрощеної системи оподаткування для малого й середнього бізнесу. Це країна, де діяльність НБУ жорстко контролюється суспільством. Це країна, де підприємці не втратять свій капітал через навмисні спекуляції центробанку. Це країна, де розвиватимуться інноваційні технології, IT-сектор, технологічні парки, автономна робототехніка.

Тимошенко запропонувала зробити ставку на креативність, інтелект і підприємницьку активність українців. Це старт великої справи».

«Галузі зі зростаючою віддачею та розвиток інновацій стануть запорукою зростання економіки»

Віталій ЛОМАКОВИЧ,
член Ради НБУ
(2014–2015 рр.):

«Новий економічний курс» не просто потрібен — він конче необхідний нашій державі. Те, що сьогодні заявляють наші очільники уряду про вітчизняну економіку, не є повною правдою. Її стан краще назвати стагнацією або консервацією бідності, а не зростанням.

У 2014–2015 роках наш ВВП впав практично вдвічі. І якщо зростання буде на 2–3%, як сьогодні рапортують, то нам знадобиться років 15–20, щоб тільки досягнути рівня 2013 року.

Стратегія інноваційного розвитку «Новий курс» передбачає кардинально відмінні умови зростання економіки. В ній простежується глибинний причинно-наслідковий зв'язок між тим, чому за 27 років Україна стала найбіднішою

країною в Європі, і тим, що потрібно зробити, щоб вийти з цієї ситуації й приєднатися до розвинутих країн ЄС, до країн — членів Організації економічного співробітництва та розвитку.

У разі реалізації стратегії ми зупинимо еміграцію, збережемо робочі місця, які зараз втрачаємо через те, що люди виїжджають за кордон. Але потрібно зростати як мінімум на 7%, щоб дійсно стати заможною, незалежною і успішною країною. Для цього нам необхідно поміняти модель економічного розвитку — в економіці мають домінувати галузі, які забезпечують високу додану вартість. Вони та розвиток інновацій стануть запорукою зростання економіки.

Також треба змінювати технології державного управління. Держава має бути каталізатором економічних змін, а не їхнім заміником».

«Головна ідея «Нового курсу» — виведення України на якісно новий високотехнологічний рівень»

Сергій ТЕРЬОХІН,
екс-міністр
економіки України:

«Головна ідея «Нового курсу» — виведення України на якісно новий високотехнологічний рівень. Він має подолати хвороби української економіки — в грошово-кредитній, податковій, бюджетній політиці. Це комплекс заходів, які один одного доповнюють.

Завдання «Нового курсу», в тому числі в підході до грошово-кредитної, податкової політики та інновацій, полягає в тому, щоб допомогти нашому працюючому народу реалізуватися.

Податкова політика — найбільш дискусійний блок форуму. Ми вважаємо, що ПДВ в Україні

(та й у світі загалом) не працює добре. В 2016 році Німеччина через шахрайство з ПДВ втратила 14 пунктів запланованих доходів. Також ми вважаємо, що потрібно змінити філософію ЄСВ, який сьогодні не має жодного відношення до нарахування пенсій. Мусимо також замінити доволі складний податок на прибуток підприємств на податок на розподілений дохід — аналогічний тому, який застосовують в Естонії.

Економічні процеси потрібно розуміти. Одна помилка або навіть обмовка, якої, до речі, припустився пан президент, говорячи в парламенті про «податок на виведений капітал», може обійтися дорого. Потім він визнав, що правильно, звісно, буде сказати «податок з виведеного капіталу», але ця обмовка могла б коштувати 15% доходів бюджету!»

КЛЮЧОВІ ЕЛЕМЕНТИ СОЦІАЛЬНОЇ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ — ГАРМОНІЙНЕ ПОЄДНАННЯ ВІЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА З ДОТРИМАННЯМ ІНТЕРЕСІВ СУСПІЛЬСТВА, ОДНАКОВІ ПРАВИЛА ДЛЯ ВСІХ, ВІДСУТНІСТЬ МОНОПОЛІЙ, СИЛЬНА ПРАВОВА ДЕРЖАВА, СОЦІАЛЬНІ ГАРАНТІЇ ДЛЯ КОЖНОГО, РОЗВИТОК МАЛИХ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ ФОРМ

У країні стартувала нова бюджетіада. Проект головного фінансового документа України на 2019 рік, отримавши від авторів чергову гучну назву «Бюджет розвитку», був представлений Гройсманом на позачерговому засіданні Кабміну і переданий до Верховної Ради, а минулої п'ятниці презентований і в сесійній залі парламенту. Однак у поспіхом перелицьованому документі, на відміну від «Нового економічного курсу» Юлії Тимошенко, насправді немає ні розвитку, ні соціальної спрямованості — залишаються лише старі схеми наповнення і розпилу держскарбниці за рахунок найбідніших.

За словами голови Комітету економістів України Андрія Новака, презентація держбюджету-2019 за «дивним збігом обставин» співпала з перебуванням місії МВФ в Україні.

«Підозрюю, що основні параметри проекту головного фінансового документа країни були продиктовані Фондом, які уряд і подав у вигляді основних макропоказників. У цілому ж проект держбюджету на 2019 рік фактично є ксерокопією кошторису країни за 2018 рік», — констатував він.

Не розтікаючись мислю по древу, переходимо до сухої мови цифр.

Отже, в проекті держбюджету-2019 заплановано зростання ВВП на 3%, курс національної валюти по відношенню до долара — 29,4 (держкошторис на 2018 рік розрахований виходячи з курсу 30,1 грн за у.о.). Інфляція, за планами Кабміну, в 2019-му також сповільниться і складе 7,4% (у нинішньому році інфляція запланована на рівні 9,9%).

Прожитковий мінімум з 1 січня 2019 року становитиме 1853 гривні, з липня — 1936 гривень, з грудня — 2027 гривень. Мінімальна зарплата підросте із січня з 3723 гривень до 4173 гривень.

Експертів дещо дивують закладені макропоказники. Так, Андрій Новак констатував, що зміцнення гривні несумісне зі стратегією плаваючого курсу Нацбанку, що призводить лише до девальвації нацвалюти. Також незрозуміло, як поєднується фактичне падіння зростання ВВП і зміцнення гривні.

У 2019-му уряд розраховує зібрати в казну 1 трлн 8 млрд грн, а витратити 1 трлн 94 млрд грн. Дефіцит торгового балансу зафіксований на рівні 2,26% ВВП.

За словами експерта Центру аналізу економічної політики Юрія Гаврилечка, дохідну частину держскарбниці планують збільшити майже на 9,85%, при

цьому податкові надходження зростуть на 11,74%, що вже кликає подив.

«Як при зростанні середньої зарплати на 16,3% і без збільшення ставки податку на додану вартість для фізосіб планують отримати зростання дохідної статті бюджету від ПДФО на 16,5%? Цього можна досягти за рахунок збільшення кількості працюючих, але в умовах відтоку працездатного населення це нереально», — підкреслив він.

За словами Гаврилечка, найбільшою статтею дохідної частини, природно, стане податок на додану вартість (ПДВ) з імпорту — близько 340 млрд, тобто 34% від доходів.

«При цьому від ПДВ на ввезенні в Україні товари і послуги планують отримати

94 млрд грн, тобто майже в 4 рази менше», — констатував він.

Також експерт звернув увагу на те, що при зростанні витрат на антикорупційні органи фактично бюджет від них отримає лише збитки.

«З дохідної частини повністю зник рядок «Конфісковані кошти і кошти, отримані в результаті реалізації майна за рішенням судів за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення», — додав Гаврилечко.

Експерти також сумніваються в тому, що вдасться виручити 17 млрд грн від приватизації об'єктів держвласності.

Втім, на виручку уряду придуть традиційні механізми: збільшення акцизів на алко-

голь і сигарети на 9%. Також на 9% планується збільшити ставки рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України.

Своєю чергою економічний експерт Віктор Скаршевський підкреслив, що «бюджет розвитку», як називає його уряд, по суті означає лише одне — значне збільшення витрат на силовий блок за рахунок урізання коштів на найбільш соціально незахищені верстви населення.

«Доходи держбюджету в наступному році планується збільшити на 10%. А, наприклад, витрати на МВС збільшуються на 25%, на Нацполіцію — на 21%, на Міноборони — на 17%, на СБУ — на 16%... Це і є пріоритети уряду і ни-

нішньої влади, що б вони там не розповідали про соціальну спрямованість головного фінансового документа на наступний рік», — зазначив він.

Експерт уточнив, що уряд планує збільшити соціальні витрати на 5,2%, і це при тому, що закладений в бюджет рівень інфляції 7,4% вже занижений. Тобто реальні соціальні витрати, з урахуванням інфляції, не збільшуються, а скорочуються, що є ноу-хау проекту держбюджету-2019.

Також Віктор Скаршевський звернув увагу на те, що і в 2019 році триватиме обкрадання найбільш незахищених верств населення за рахунок заниженого рівня прожиткового мінімуму, який навіть сьогодні повинен бути в 2,5 раза вище.

«Ще одне ноу-хау бюджету-2019. Завдяки так званому закону про пенсійну реформу уряд заощадить на літніх людях, проіндексувавши їм пенсії не з 1 січня, а з 1 березня, що дозволить Кабміну недоплатити українцям похилого віку близько 12 млрд грн. І це при тому, що середня пенсія в Україні — «аж» 90 доларів», — обурився він.

Експерт також додав, що фактичний рівень інфляції досягне 10–11%. Закладаючи в бюджет занижений показник інфляції, вони грабують найбідніших. Адже індексація прожиткового мінімуму відбувається на показник інфляції, а він занижений на 3–4%.

Однак найбільш цинічним ноу-хау уряду в соціальному блоці, на його думку, є зниження витрат на субсидії населенню на оплату комунальних послуг з нинішніх 71 млрд грн, яких уже не вистачає, до 55 млрд грн.

«Це при тому, що тарифи на природний газ уже нинішнього року виростуть на 25%. Судячи з усього, такі показники закладені на виконання вимог МВФ, щоб максимально обмежити кількість субсидіантів, позбавляючи найбідніших останнього», — підкреслив Віктор Скаршевський.

З огляду на те, що в 2019 році в Україні відбудуться парламентські і президентські вибори, на проведення яких закладено 4,5 млрд грн, Кабмін може особливо не перейматися виконанням бюджету, який він сам і намалював.

Цілом розуміло, що підсумковий документ, який парламент ухвалить у грудні, буде істотно відрізнятись. Можливо, в ньому і з'являться незначні соціальні «плюшки» для населення. Однак це буде разова, передвиборна акція. У цілому ж не зміниться система управління, що не сприяє розвитку економіки і процвітання держави. Відповідно, і далі у народі будуть відривати останнє «на прокорм» депутатам і чиновникам.

Арина МАРТОВА

ДУМКА ЕКСПЕРТА

«Попри скорочення в проекті видатків на Раду, Кабмін і ДУСю, витрати на чиновників і депутатів не зменшаться»

Юрій ГАВРИЛЕЧКО,
експерт
Центру аналізу
економічної
політики:

«Виходячи з представленого проекту держбюджету на 2019 рік, витрати на Верховну Раду, Державне управління справами (у народі — ДУСя) і Кабмін дещо скоротяться.

Втім, якщо розібратися, з подивом виявляємо, що на апарат парламенту виділяється на 60 млн грн менше, тобто мінус 3,5%. І скорочення, в основному, відбулося за рахунок зменшення обсягів асигнувань на висвітлення діяльності Верховної Ради в ЗМІ. Тобто витрати на утримання депутатів і чиновників не зменшаться, просто ми будемо менше знати, чим вони займаються.

А основне скорочення витрат ДУСі на 200 млн грн відбудеться за рахунок того, що на решті до держбюджету не включають витрати на Маріїнський палац, тому що в нинішньому році його реставрацію повинні гіпотетично завершити. Однак і тут чиновники не постража-

дають. Більш того, витрати на виплати премій виростуть до 2,2 млрд грн!

Та сама історія і з Кабміном, який прибрав з кошторису фінансування «Урядового кур'єра». На мій погляд, подібне скорочення витрат у держбюджеті — чиста піар-акція, щоб колоти очі депутатам, якщо вони відмовлятимуться приймати варіант держкошторису в подібному алогічному і антисоціальному виконанні, і в підсумку продавати його. Втім, подібної бучі від парламентаріїв і чиновників можна і не чекати — ніхто не заважає буквально через тиждень тихцем і без жодного пафосу внести зміни до головного фінансового документа і навіть примножити наявне. Але, на жаль, зміни на краще точно не торкнуться ні населення, ні бізнесу.

До слова, коли в уряді говорять про збільшення фінансування оборонного блоку, це не є чистою правдою і виникає певна розбіжність з риторикою гаранта. Якщо фінансування МВС у наступному році збільшиться на 16,3 млрд грн, то Міноборони — всього на 14,8 млрд. І це аж надто нагадує пізнього Януковича, який напередодні Революції Гідності збільшував витрати на тих силовиків, які потім виходили проти народу!»

Забаганка президента важливіша за країну

Коаліція, порушуючи всі можливі положення Регламенту ВР, «прокнопкодавила» законопроект, щоб збільшити кількість членів ЦВК з 15 до 17 осіб. Про це на своїй сторінці у «Фейсбуці» написала народний депутат від фракції «Батьківщина» Альона Шкрум.

«Логіка така: якщо всі потрібні президенту кандидати не вписуються в конституційний склад ЦВК, то треба збільшити цей склад. Адже забаганка президента важливіша за закон, важливіша за верховенство права, важливіша за країну.

Одні з найнижчих показників України в міжнародних рейтингах — це показники передбачуваності нашого законодавства та законодавчих рішень.

Жоден інвестор не знайде в країну, де закони змінюються за одну годину по неділках заради забаганок президента та політичних домовленостей.

Як вкладати гроші в країну, де за секунду змінитися можуть усі правила гри?

Потрібен свій генпрокурор, але він не підходить на посаду — значить, критерії до посади треба змінити в законі. Потрібна більшість у ЦВК, та не вистачає там місць — значить, треба роздути склад.

Найсумніше те, що в цій Раді нема з ким розмовляти. Зрозуміти те, про що я пишу, тут здатні в кращому разі 50 з 300 осіб. І вони не розуміють навіть елементарних наслідків таких рішень у довгостроковій перспективі.

Політична доцільність та ці «закони під дуже потрібну людину» врешті вбивають довіру до будь-чого.

Саме такі рішення неадекватної та бездарної так званої коаліції троцять у щент будь-які зародки верховенства права, підривають довіру до цілої країни і руйнують наші інвестиційні перспективи й нашу економіку.

У країні не існує єдиних правил та законів. Закони можна змінити за забаганкою однієї людини у владі за годину. Люди це бачать і відчують шкірою. І тому плюють на закони, які самі законодавці порушують кожного дня по 18 разів... Президент давно втратив відчуття реальності й помилився країною та століттям. І нас цими своїми рішеннями та впертими забаганками веде в прірву, — не приховує свого роздратування політик.

Чотири роки парламент і президент не могли оновити Центральну виборчу комісію. І ось довгоочікувана ротація відбулася трохи більше ніж за півроку до проведення чергових президентських виборів. Комісіаду завершено! Оплески! Замилування! Та чи так усе радісно?

Перезавантаженню передувала довге низка дебатів, консультацій, торгів і демаршів. Головна проблема полягала в тому, що президент на 13 вакантних місць у ЦВК (у двох членів Центрвиборчкому з 15 не закінчився строк повноважень) запропонував 14 кандидатур. Виникли побоювання, що «зайвим» може виявитися кандидат якраз від патріотичної опозиції.

Щоб зрушити процес із місця, спікер Андрій Парубій запропонував одним махом відправити у відставку всіх членів Комісії, щоб ніхто не був «обділений». Закон і справді передбачає таку можливість. Однак цей маневр міг би накоїти багато лиха, адже двоє «непрострочених» членів ЦВК легко відновилися б через суд. І тоді чинних членів Комісії було б 17 замість необхідних 15.

До речі, ця цифра, мабуть, подобається Андрію Парубію — саме він виступив із законодавчою ініціативою розширити

ЦВК перезавантажена. Стежимо за картами

них проблем, підрихтуємо під неї законодавство. Можна наділяти кого завгодно якими завгодно повноваженнями. Можна розширити склад Кабміну або ВР. Можна внести зміни до Конституції, які б спрощували процес її зміни. Так можна будь-яку маячню впровадити!

Директор Українського інституту аналізу та менеджменту політики Руслан Бортник на прес-конференції зазначив, що розширення

вони відчули, що глава держави втрачає владу, то моментально зрадили б його. А ось якщо завести людей, безпосередньо пов'язаних із Банковою, — це ж інша справа!

І тепер ми бачимо, що у БПП (президента) є вісім нових членів ЦВК. Це безпрецедентна кількість. Плюс двоє «непрострочених» членів ЦВК (від «УДАРу» і «Свободи») теж лояльні до Банкової. Орієнтуватися на Адміністрацію президента буде й представник

члена Центральної виборчої комісії складає сім років. Тобто майже півтора політичних цикла. Рейтинг партії «БПП «Солідарність» варіює від 5% до 8%. Далеко не факт, що ця полісила проживе ці півтора політичних цикла. Але в ЦВК вона буде представлена переважно більшістю.

Ситуація з «Народним фронтом», який також представлений кількома своїми членами в Комісії, ще більш плачевна і навіть абсурдна. За даними останнього опитування, проведеного спільно трьома дослідницькими інститутами — KMIC, SOCIS і Центром Разумкова, рейтинг «НФ» становить лише 0,5%. Тобто у цієї політичної сили взагалі немає шансів подолати п'ятивідсотковий бар'єр! Але найближчих сім років її представники працюватимуть у ЦВК. Хіба не дивний розклад? Більш ніж.

Та ось ЦВК оновлено. Навпевно, іншого розвитку ситуації і не могло бути. Якби склад Центрвиборчкому не ротували до виборів, це б поставило під питання легітимність проведення волевиявлення. І багато кандидатів, можливо, на цьому б зіграли. Тепер найголовніше — стежити за картами, щоб ні в кого не виникло спокуси вести нечесну гру.

Микола БИКОВ

У КОЛИШНЬОМУ СКЛАДІ ЦВК ПАРТІЯ РЕГІОНІВ БУЛА ПРЕДСТАВЛЕНА ЛИШЕ ЧОТИРМА ЧЛЕНАМИ! А ЗАРАЗ БПП, РЕЙТИНГ ЯКОГО ВАРІЮЄ ВІД 5% ДО 8%, ПРЕТЕНДУЄ НА 70% І БІЛЬШЕ СКЛАДУ ЦЕНТРВИБОРЧКОМУ. ЧИ ВАРТО В ТАКОМУ РАЗІ ГОВОРИТИ ПРО ДЕМОКРАТИЧНІСТЬ ПРОЦЕСУ?

складу ЦВК до 17 членів. Свою пропозицію спікер оперативно оформив у законопроект, швидко зареєстрував його, після чого комітет із питань правової політики й правосуддя блискавично розглянув документ, а так звана коаліція швиденько проголосувала «за». Ось так! Тепер місця вистачить усім, а фракції БПП, тобто президенту, не потрібно буде нічим поступатися. Ще й одне вакантне крісельце залишилося.

Отже, парламент нарешті звільнив старих членів ЦВК і призначив нових. Хтось скаже, що це «перемога». З одного боку, так воно і є. Але з іншого — елементи «зради» і тут присутні.

Це вкрай небезпечна практика, коли на догоду Банковій буквально за годину переписують закон. Причому дуже важливий закон. Зміна правил гри на ходу може перерости у звичку: захочеться провести якусь кандидатуру — жод-

складу Центрвиборчкому переслідує дві стратегічні цілі: «Перша — це забезпечення видимої легітимності виборів, спроба поставити для Заходу таку собі галочку. Друга — забезпечення тотального контролю ЦВК із боку Банкової. У нинішньої влади були хороші стосунки зі старим складом Комісії: багато членів Центрвиборчкому лояльні до президента, хоча формально і не є його людьми. Але так могло би бути до пори до часу. Якби

«Волі народу». В результаті влада не контролюватиме лише представника «Батьківщини» і «Самопоміч».

У колишньому складі ЦВК Партія регіонів була представлена лише чотирма членами! А зараз БПП, рейтинг якого варіює від 5% до 8%, претендує на 70% і більше складу Центрвиборчкому. Чи варто в такому разі говорити про демократичність процесу?»

А тепер проаналізуємо детально. Строк повноважень

ЦЕ ВКРАЙ НЕБЕЗПЕЧНА ПРАКТИКА, КОЛИ НА ДОГОДУ БАНКОВІЙ БУКВАЛЬНО ЗА ГОДИНУ ПЕРЕПISУЮТЬ ЗАКОН. ПРИЧОМУ ДУЖЕ ВАЖЛИВИЙ ЗАКОН. ЗМІНА ПРАВИЛ ГРИ НА ХОДУ МОЖЕ ПЕРЕРОСТИ У ЗВИЧКУ: ЗАХОЧЕТЬСЯ ПРОВЕСТИ ЯКУСЬ КАНДИДАТУРУ — ЖОДНИХ ПРОБЛЕМ, ПІДРИХТУЄМО ПІД НЕЇ ЗАКОНОДАВСТВО. МОЖНА РОЗШИРИТИ СКЛАД КАБМІНУ АБО ВР. МОЖНА ВНЕСТИ ЗМІНИ ДО КОНСТИТУЦІЇ, ЯКІ Б СПРОЩУВАЛИ ПРОЦЕС ЇЇ ЗМІНИ. ТАК МОЖНА БУДЬ-ЯКУ МАЯЧНЮ ВПРОВАДИТИ!

Президент Петро Порошенко досить довго напускав туману й публічно не заявляв про свій намір балотуватися на другий строк. Та нещодавно на запитання нетерплячих журналістів він відповів так: «Коли оголошу, що йду на вибори? Коли почнеться виборча кампанія». Насправді ж його кампанія розпочалася вже давно. Про це, зокрема, свідчить і щорічне послання президента до Верховної Ради, з яким Порошенко виступив на минулому тижні. Ця промова більше нагадувала виступ кандидата, аніж глави держави. До того ж спіч був приурочений до голосування за зміни до Конституції щодо курсу України на ЄС та НАТО. І зміни ці були підготовлені як раз під вибори...

КУРС НА ВИБОРИ: гасла, формули та шпильки

«Армія! Мова! Віра!» — це не гасло. Це формула сучасної української ідентичності. Армія боронить нашу землю. Мова боронить наше серце. Церква боронить нашу душу», — виголосив із парламентської трибуни гарант. Авжеж, подумали ми, це в жодному разі не гасло...
«Чи є безповоротною наша стратегія? Наскільки їй загрожують реванш проросійських

Промова не мала чіткої структури, і виступ Порошенка буквально заколисував. А ще утверджувалося розуміння, що українці та президент живуть у різних вимірах.

До речі, анонсує виступ президента, один із депутатів від фракції БПП сказав, що глава держави має намір викласти щось несподіване. Однак нічого нового...

може, з себе потрібно починати. А що? Гарний приклад був би.

Також ми дізналися, що «інвестори помітили результати антикорупційної стратегії». Разом із тим гарант сказав: «Ми створили антикорупційну інфраструктуру. В деякі нові органи вклали чималі фінансові ресурси, але поки що коефіцієнт їхньої корисної дії мене, як президента, не задо-

ше, ніж у кайзера, а в рейхстазі, по суті, однопартійна система. Режим одноосібної влади ні до чого доброго Україну не привів. Це урок, який треба запам'ятати абсолютно всім», — зауважив він.

Такі шпильки не роблять честі президенту, який мав би говорити про стратегічні речі, а не вдаватися до політичних ревнощів у зв'язку з тим, що Тимошенко значно випереджає його в рейтингу.

Окрім того, глава держави перевернув з ніг на голову пропозицію лідера «Батьківщини». А якщо згадати, що на Банковій нещодавно також розглядали можливість переходу до парламентської республіки, виникає цілком обґрунтована підозра у використанні подвійних стандартів.

Далі гарант зазначив: «Примара авторитаризму — не єдиний виклик, пов'язаний із прийдешніми виборами. Актуальною є і загроза реваншу».

Як цей меседж розуміти? «Якщо не я, то рука Кремля?»

Ну і знову по колу про армію-мову-томос-церкву-безвіз... І, пам'ятаймо, що це не гасло... Авжеж.

Загалом враження від послання президента гнітючі. Це точно не промова президента! Це спіч кандидата, який намагається осідлати патріотичного коника. Зокрема через зміни до Конституції.

Нині президент говорить про незмінність євроатлантичного шляху України. Чудово! Але чотири роки тому Порошенко не захотів підтримати ініціативу «Батьківщини» провести всеукраїнський референдум щодо вступу до НАТО. Чи не тому, щоб під вибори «приватизувати» цю тему?

Яна ДЖУНГАРОВА

КОНТЕКСТ

«Дуалізм Порошенка: говорить одне, думає – про інше»

Послання Петра Порошенка до Верховної Ради не містило аналізу ситуації в країні та вкотре продемонструвало фальшивість його проєвропейської риторики. Так прокоментував виступ чинного президента в парламенті заступник голови партії «Батьківщина», народний депутат Сергій ВЛАСЕНКО.

«Останнє послання нагадувало виборчу агітку кандидата в президенти Порошенка. На моє переконання, виступ не має нічого спільного ані з аналізом ситуації, якою вона є, ані з планами на майбутнє. Коли я чую від Порошенка, що треба рухатися в Європу, я із цим погоджуюсь. Та в мене є запитання до Петра Олексійовича, які я при нагоді кілька разів йому ставив.

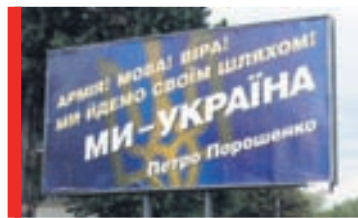
Петре Олексійовичу, чому ви торгуєте з Росією, якщо ми рухаємося в Європу? Чому платите податки в російський бюджет, чому отримуєте дивіденди від своїх підприємств у Росії? Чому створюєте офшорні схеми, але при цьому говорите, що не треба виводити капітал із України в офшори?

Це когнітивний дисонанс, роздвоєння особистості, що є характерною рисою кандидата Порошенка. Тож я слухав проєвропейського кандидата на словах, а насправді проросійського претендента на посаду президента», — сказав Сергій Власенко.

Народний депутат підкреслив, що зараз глава держави ініціює зміни до Конституції щодо європейської та північноатлантичної інтеграції, а в 2014 році він виступав проти проведення референдуму за вступ до НАТО, який організувала «Батьківщина».

«Ми зібрали тоді три мільйони підписів, і достатньо було одного підпису президента, щоб цей референдум відбувся. А сьогодні, за три місяці до виборів, розуміючи, що шансів на переобрання немає, він починає грати політичними гаслами», — обурився народний депутат.

Зміни до Основного Закону, які запропонував Порошенко, парламентар назвав «дуже недосконалими з точки зору конституційності»: «Це стосується скасування п. 14 Перехідних положень Конституції. В мене складається враження, що президент однією половиною свого мозку хоче йти в НАТО, а іншою — щоб ми туди не потрапили. Адже безпекова інфраструктура повинна бути на території країни — члена Альянсу. А сьогодні ст. 17 Конституції забороняє розташовувати такі об'єкти безпекової інфраструктури. Це дуалізм Порошенка: говорить одне, а думає інше».

ЗАГАЛОМ ВРАЖЕННЯ ВІД ПОСЛАННЯ ПРЕЗИДЕНТА ГНІТЮЧІ. ЦЕ ТОЧНО НЕ ПРОМОВА ПРЕЗИДЕНТА! ЦЕ СПІЧ КАНДИДАТА, ЯКИЙ НАМАГАЄТЬСЯ ОСІДЛАТИ ПАТРІОТИЧНОГО КОНИКА!

сил та безвідповідальність популістів? Як зробити так, щоб виборчий цикл не зупинив рух країни, або, що ще гірше, не розвернув нас назад? Яким чином не змарнувати те, чого ціною великих випробувань досяг український народ? В який спосіб стратегічні успіхи конвертувати у зростання рівня життя людей? Якими мають бути наші невідкладні дії у найближчий та наступні роки? Відповідям на ці питання і присвячене моє послання — підсумкове у поточній каденції президента, з прогнозом на прийдешні роки», — продовжував Порошенко.

Втім, на свої ж запитання глава держави так і не дав відповіді. Та й жодних прогнозів не зробив. Він по колу розповідав про армію-мову-томос-церкву-безвіз. Це ж його улюблені теми! Але ж, справді, для чого це все, якщо у глави держави немає стратегічного бачення майбутнього (окрім курсу на ЄС та НАТО) і якщо він не в змозі тверезо оцінити нинішній стан країни?

«Власний досвід навчив мене, як важливо дуже обережно й відповідально ставитися до тих обіцянок, які даєш людям. Понад чотири роки тому я заявив, що АТО триватиме години, а не місяці. Я шкодую, що породив завищені очікування. Тож кілька тижнів тому я перепросив за те, що подав надію, яка не збулася. Звісно, попросив за це вибачення, але хотів би, щоби ця історія стала уроком не лише для мене, а й для всіх українських політиків», — говорив президент.

Чи не лукавить Порошенко? Чому він перепрошує лише за одну невиконану обіцянку? А за «долар по десять гривень»? А «за тисячу гривень на день «атовцям»? Можна пригадувати обіцянки гаранта дуже довго. Та чи він пам'ятає їх сам? Бачити скалку в чужому оці, а в своєму і колоди не помічати?

Ось ще одна цікава «порада» від Порошенка: «Не треба виводити (капітал. — Прим. авт.) — вкладайте в Україну, бо він стимулює вкладати у виробництво». Серйозно? То,

вольняє. Суспільство розчароване динамікою антикорупційної боротьби, і претензії людей абсолютно виправдані.

То в нас «перемога» чи «зрада»? Де логіка?

Не забув президент і підпустити шпильку своїм суперникам. Зокрема, лідерів президентського рейтингу Юлії Тимошенко. Йшлося про перехід до парламентської республіки канцлерського типу. Гарант зазначив, що «перед виборами такі маневри не відповідають європейській політичній культурі, яка вчить нас грати за правилами, а не з правилами». А чому ж тоді правила переписуються, коли це потрібно комусь на Банковій? Всі добре пам'ятають, як закон виправляли під майбутнього генпрокурора Юрія Луценка!

Та глава держави на це не зважає, говорячи, ніби модель, яку запропонувала Юлія Тимошенко, є недемократичною.

«Тільки, якщо вчитатися у зміст, а не в заголовок, там у канцлера повноважень біль-

Час зупинити аграрне рейдерство

Рейдерство, на жаль, стало майже невід'ємною складовою бізнес-діяльності в Україні. Найгучніші випадки із задіянням людей, які вдаються до застосування проти підприємців зброї та тортур, відбуваються саме в аграрній галузі. Деякі настільки резонансні, що про них як про приклади українського рейдерства говорять в усьому світі!

Наразі в країні збирають урожай та висівають озими, а отже, зростає кількість інцидентів із привласненням врожаю чужого підприємства чи з силовим захопленням техніки та приміщень. Усе це відбувається на тлі повної бездіяльності правоохоронних органів і за сприяння нечистих на руку реєстраторів.

Дніпропетровська, Харківська, Одеська, Миколаївська області... Географія та число рейдерських нападів невпинно зростає! Нещодавні події в селі Занки, що в Зміївському районі Харківської області, нагадували справжній бойовик. На початку вересня рейдери розпочали силове захоплення території та земель «Фермерського господарства Строгого О.Ф.». Молодики в балаклавах та бронежилетах намагалися вивезти врожай із елеватора. Розпочалася стрілянина, в результаті якої було поранено місцевих жителів, власника підприємства та правоохоронців. Тільки на четвертий день протистояння правоохоронцям вдалося звільнити зернохосвище від злочинців.

До речі, спроба рейдерського захоплення елеватора

минулого тижня була зафіксована й у селі Новоукраїнка Новомиколаївського району Запорізької області.

Потерпає від рейдерів і Київщина. 16 вересня 40 озброєних молодиків зайшли на поле у Сидорах Білоцерківського району, яке перебуває в обробі агрофірми «Матюші», обмолотили соняшник на 30 га, зібравши в такий спосіб врожаю на 1,5 млн грн.

В Миронівському районі на Київщині майже в той самий час рейдери атакували фермерське господарство «Обрій» та намагалися зафіксувати

Фото Олександра ПРОКОПЕНКА

намагалися скопити врожай і пошкодили сільгосптехніку.

Наведені епізоди — лише кілька з тих, що сталися восени. А скільки подібних випадків зафіксовано в минулому та позаминулому роках! Так, уже два роки

трощено, гроші й цінні речі лишилися на місці. Родичі загиблого свідчать, що фермеру погрожували конкуренти, які хотіли в незаконний спосіб зайти в село й змусити пайовиків розірвати з ним договори оренди.

ЗЕМЕЛЬНЕ РЕЙДЕРСТВО СЬОГОДНІ Є ДЕРЖАВНОЮ ПОЛІТИКОЮ. І ЧАСТО ВСІ НИТКИ ТАКИХ ЗЛОЧИНІВ ВЕДУТЬ ДО НАЙВИЩИХ ПОСАДОВИХ ОСІБ УКРАЇНИ, ЗОКРЕМА СИЛОВИКІВ. ЗАХОПЛЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ЗЕМЛІ СТАЛО ПРАКТИЧНО ЇХНІМ «БІЗНЕСОМ»

ними документами вкрасти врожай.

Неспокійно й на Кіровоградщині. У селі Петровому Знамянського району близько чотирьох десятків молодиків спортивної зовнішності

триває слідство за фактом звірачого вбивства фермера з Київщини. Злочинці вдерлися до будинку, отруївши собак, катували господаря й прострілили йому ногу. І хоча в будівлі все було роз-

Червень 2016-го. Фермера з Лубенського району, що на Полтавщині, на його ж полі побили рейдери. Вони пригнали на наділ комбайни «Джон Дір» із наміром зібрати врожай, до якого не мали жодного сто-

сунку. Фермеру ж показали рішення апеляційного суду про заборону обробляти його ж посіви...

В 2017 році державний реєстратор змінив структуру власності господарства «Нива-2010» в Березинці Кіровоградської області, яке належить Миколі Трибіненкові: 65% підприємства відійшли на користь офшорної компанії, а потім були перепродані ТД «Дніпромет».

Одеська область, фермерське господарство «Дар». Тут право власності на господарство переоформили на безхатька, який пізніше за 5 млн грн продав його одному з наближених до коаліції депутатів у цій області.

Навесні до мене звернулися за підтримкою фермери Одеської області з приводу захоплення земель, до якого причетні представники місцевої влади, а також депутат Верховної Ради з провладної фракції.

І таких випадків тисячі! Сьогодні рейдерство процвітає в трьох іпостасях. Перша форма — корпоративне захоплення, коли переписують фірми з однієї особи на іншу. Друга — це коли змінюють дані в реєстрах Державного земельного кадастру (ДЗК) і в аграрія відбирають навіть орендовану землю. І третя форма — заволодіння чужим майном через виконавчу службу, суди й так зване рейдерство «по беспределу» — коли на наділи, які обробляють фермери, заходять комбайни «Джон Дір» і забирають урожай.

Щоб допомогти фермерам та керівникам агропідприємств протистояти рейдерській навалі, потрібно ухвалити законодавчі норми, які б ускладнили перереєстрацію земель та підвищили відповідальність нотаріусів за подібні дії. Саме тому Верховна Рада мусить терміново прийняти пакет антирейдерських законів, які визначать алгоритм захисту агробізнесу від таких атак. Всі першочергові заходи прописані в документах авторства депутатів від «Батьківщини». Також пропонуємо впровадити дуже серйозну кримінальну відповідальність за рейдерство та посібництво таким злочинам.

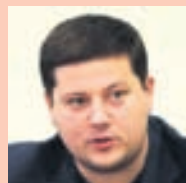
В Україні сьогодні дуже багато зброї на руках у людей. І свідченням цьому є те, що трапилось із директором господарства в Харківській області, якому рейдери десять разів вистрілили в спину з травматичної зброї! Наступного разу може бути використана бойова!

Ще раз наголошу: партія «Батьківщина», всі аграрні спілки та асоціації закликають Верховну Раду прийняти ці закони, щоб покласти край рейдерству.

Вадим ІВЧЕНКО,
народний депутат
«Батьківщини»

КОМЕНТАР ЕКСПЕРТА

«Сьогодні найбільш ефективними в протидії захопленням земель та врожаю є розголос та публічність процесу»

Денис МАРЧУК,
заступник голови
«Всеукраїнської
аграрної ради» (ВАР):

«ВАР свого часу активно долучилася до розробки законопроекту №8121, який обмежує повноваження реєстраторів і примушує їх нести як фінансову, так і кримінальну відповідальність у разі прийняття неправомірних рішень. Ці норми мають простимулювати їх ставитися сумлінніше до своєї діяльності та, сподіваємося, унеможливають юридичне рейдерство.

Також Мін'юст на минулому тижні заборонив реєстраторам здійснювати реєстраційні дії за межами власної області. Це також важливий крок на шляху до закриття злочинних схем, однак він трохи перезрілий. Адже було зрозуміло, що рейдери активізуються в період збору врожаю. Ми зі свого боку б'ємо в дзвони,

але не від нас залежить порядок денний Верховної Ради.

Затягування з прийняттям антирейдерських законів, напевно, можна пояснити тим, що для когось із законодавчої та виконавчої гілок влади, відповідальних за забезпечення фермерів від рейдерських захоплень, це бізнес. Нам стало відомо, що винесення законопроекту №8121 в сесійну залу для розгляду в другому читанні та в цілому заплановане на 18 жовтня.

Найбільш резонансним юридичним рейдерством цієї осені стало захоплення фермерського підприємства Строгого. Нібито від нього до комунального реєстратора надійшла заява про те, що він продав більшу частку підприємства жіночці з Горлівки за 1,3 млн грн (треба сказати, що в нього продукції було на близько 10 млн дол.). На підставі цієї заяви були внесені зміни до держреєстру.

В процесі було виявлено, що жінка з Горлівки вже перепродала фермерське

господарство третій стороні. Тому довелося подавати додаткові документи, що трохи уповільнило розгляд справи. Ми сподівалися, що рішення комісії щодо визнання дій комунального реєстратора неправомірними буде достатньо для того, щоб повернути підприємство законному власнику з подальшим внесенням відповідних змін до держреєстру.

Справу розглянула Антирейдерська комісія Мін'юсту, яка винесла рішення щодо повернення корпоративних прав на «ФГ Строгого О.Ф.» законному власникові — Олександру Строгому.

Вважаю, що сьогодні найбільш ефективними в протидії захопленням земель та врожаю є розголос та публічність процесу, в тому числі залучення слідчих до коментування. Це додає додаткової мотивації чиновникам і є батоном для рейдерів, які свої обличчя звикли робити в тиші. Коли справа перебуває на контролі в громадськості, можна сподіватися на позитивний результат».

Росія шантажує Раду Європи

Росія під керівництвом Володимира Путіна, щоб послабити західні санкції, введені проти її економіки, готова на будь-що — від втручання в американські президентські вибори до підтримки в «Твіттері» італійських ультраправих з метою підвищення їхньої популярності. Однак у тому, що стосується санкцій, введених Радою Європи (РЄ), Росія, схоже, знайшла набагато простіше рішення — і цілком можливо, досягне своєї мети.

Хоча основна увага Заходу зосереджена на експорті природного газу як інструменті, за допомогою якого Росія шантажує Європу, проросійські праві уряди Італії, Греції та Угорщини вже висловлювалися про те, що готові скасувати санкції на рівні Євросоюзу.

Ці країни поки що утримуються від виступу проти санкцій ЄС, але можуть продемонструвати прихильність до Кремля — з меншими політичними втратами — у Парламентській асамблеї Ради Європи.

Хоча Рада Європи не наділена зобов'язуючими повноваженнями, вона відіграє ключову роль у просуванні прав людини та демократії і допомагає дотримуватися цих принципів 47 державам-членам, що входять до її складу.

ПАРЄ, в свою чергу, має повноваження вимагати від урядів країн-членів розслідувати порушення прав людини, стежити за демократичністю і прозорістю виборів і вводити санкції проти держав-порушників. Все це коштує грошей.

РЄ, як і будь-який міжнародний орган, фінансово залежить від своїх членів. Але це може викликати серйозні інституційні проблеми, особливо коли країни, критиковані Радою Європи, беруть участь у її фінансуванні.

Росія вступила до Ради Європи в 1996 році і регулярно піддається критиці з боку організації за порушення прав людини. Після незаконної анексії Криму і вторгнення на схід України проти неї було введено цілу низку санкцій, в тому числі призупинення права

ступу до Європейського суду з прав людини.

Це створює справжню дилему з огляду на можливість ЄСПЛ оголосити незаконними кричущі порушення прав людини в Росії. Однак забезпечити дотримання цих прав у Російській Федерації по суті вже неможливо.

Будь-яка поступка Кремлю означала б стратегічну поразку правозахисників. Російська пропаганда, без сумніву, подала б це як перемогу над інститутом, що протистоїть неліберальним цілям Москви. Ситуація з Радою Європи є наочним прикладом того, як Росія використовує важелі впливу на європейські інститути, щоб звести нанівець свою відповідальність за порушення міжнародного права.

Хоча це і символічно, будь-яка поступка Ради Європи завдасть шкоди її авторитету і самим демократичним принципам, за які вона виступає.

Нещодавно Раді Європи були висунуті звинувачення в корупції, пов'язаній із платою за голоси, і в недотриманні декількох країнами-членами її кодексу поведінки. Розслідування за цими звинуваченнями показало, як ПАРЄ може використовуватися неліберальними державами, такими, як Азербайджан, як інструмент впливу. У випадку з Росією примушення Ради Європи прийняти умови Москви може стати передвісником інших ударів по європейській єдності в питанні санкційного режиму.

Що можуть зробити в цій ситуації інші держави-члени, щоб пом'якшити фінансовий удар Росії?

По-перше, вони могли б збільшити свої внески, щоб заповнити «дірку». По-друге, організація повинна твердо дотримуватися своїх нормативних актів щодо всіх держав-членів, які не виплачують внески.

Ніколя ТЕНЗЕ

EUobserver.com, Бельгія
(Матеріал публікується зі скороченнями)

СИТУАЦІЯ З РАДОЮ ЄВРОПИ Є НАОЧНИМ ПРИКЛАДОМ ТОГО, ЯК РОСІЯ ВИКОРИСТОВУЄ ВАЖЕЛІ ВПЛИВУ НА ЄВРОПЕЙСЬКІ ІНСТИТУТИ, ЩОБ ЗВЕСТИ НАНІВЕЦЬ СВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА

Збитий російський Іл-20: провал ППО Сирії чи ризикована атака Ізраїлю?

Росія звинуватила Ізраїль у загибелі її літака Іл-20, збитого ППО Сирії під час атаки ВПС Ізраїлю на об'єкти на сирійській території. Хто винен у трагедії і чи можливе загострення відносин Москви і Тель-Авіва?

Росія продовжує звинувачувати Ізраїль у тому, що його дії спровокували загибель військового російського літака Іл-20 і 15 осіб на його борту в Середземному морі біля берегів Сирії 17 вересня. За даними Міноборони РФ, літак-розвідник Іл-20 був збитий ЗРК С-200 сирійських сил ППО під час відповіді на удар чотирьох ізраїльських винищувачів F-16 по об'єктах на сирійській території. При цьому Москва вважає, що ізраїльські реактивні винищувачі свідомо прикривалися російським турбогвинтовим літаком, а попередження про атаку надійшло за хвилину до її початку.

Міністр оборони РФ Сергій Шойгу під час бесіди зі своїм ізраїльським колегою Авігдором Ліbermanом заявив, що Росія залишає за собою «право на кроки у відповідь». Ізраїль відкинув звинувачення Росії. 18 вересня Міністерство оборони Ізраїлю заявило, що в момент атаки сирійської ППО його літаки вже залишили район, в якому був збитий російський Іл-20.

Експерти по-різному оцінили сам інцидент і звинувачення Росії на адресу Ізраїлю. Російський військовий експерт Олександр Гольц назвав їх сумнівними: «Зі слів Ігоря Конашенкова (офіційний представник Міноборони РФ — Ред.) випливає, що російський літак був на висоті 5000 метрів, набагато вище, ніж ізраїльські літаки, які на низькій висоті увійшли з боку моря».

«Швидкості у надзвукових винищувачів і Іл-20 абсолютно різні, — вказує Гольц. — Слова про те, що ізраїльтяни свідомо прикривалися російським літаком, м'яко кажучи, неправда. Найімовірніше інше — сирійці випустили ракету з ЗРК С-200, схилили, не включили систему самознищення ракети, і вона пішла вище, де знайшла свою ціль».

Крім того, Гольц сумнівається в тому, що ізраїльтяни пізно попередили росіян: «Офіційно відомо, що в Латакії на базі Хмеймім розгорнуто російський зенітний ракетний комплекс С-400. Входити, не попередивши, в цю зону досить ризиковано — можна потрапити під удар

Росії. Я не думаю, що ізраїльтяни попередили росіян так пізно». Гольц нагадує, що Ізраїль давно встановив з Росією канал зв'язку військових структур, щоб унеможливити інциденти у сирійському небі.

Схожим чином бачить ситуацію і Стівен Бленк, військовий експерт і фахівець по Росії Американської ради із зовнішньої політики: «Я думаю, це звичайна російська відмова нести відповідальність за свої дії або визнати, що збила Сирія і причина — у сирійській некомпетентності».

За його словами, ізраїльтяни «чітко пояснили, що не сприймають іранської військової присутності в Сирії і не дадуть Росії їх зупинити, якщо тільки Росія не почне збивати ізраїльські літаки». У можливість такого сценарію Бленк не вірить. Його російський колега Гольц не настільки категоричний: «Після різних заяв Москви було б ризиковано для ізраїльських літаків входити в повітряний простір Сирії».

У цілому Стівен Бленк сумнівається, що є загроза військової конфронтації в Сирії між Росією і Ізраїлем. Експерт вважає, що ескалація дій проти ізраїльської армії означатиме масштабне залучення Сполучених Штатів, і інцидент зі збитим Іл-20 призведе до того, що росіяни «поступово усвідомлять цінність військової експедиції на Близькому Сході».

Військовий експерт з берлінського Фонду науки і політики Вольфганг Ріхтер назвав дивним той факт, що Ізраїль атакує цілі в Латакії на заході Сирії у безпосередній близькості від російських баз. Він припустив, що мова може йти про «іранські цілі, наприклад, зброю і об'єкти логістики, доступні з моря».

Експерт вважає такий географічний вибір цілі «дуже ризикованим»: «Ізраїль не тільки неодноразово порушує сирійський повітряний простір, але й, як у цьому випадку, кидає безпосередній виклик російським військовим».

Роман ГОНЧАРЕНКО

Deutsche Welle, Німеччина
(Матеріал публікується зі скороченнями)

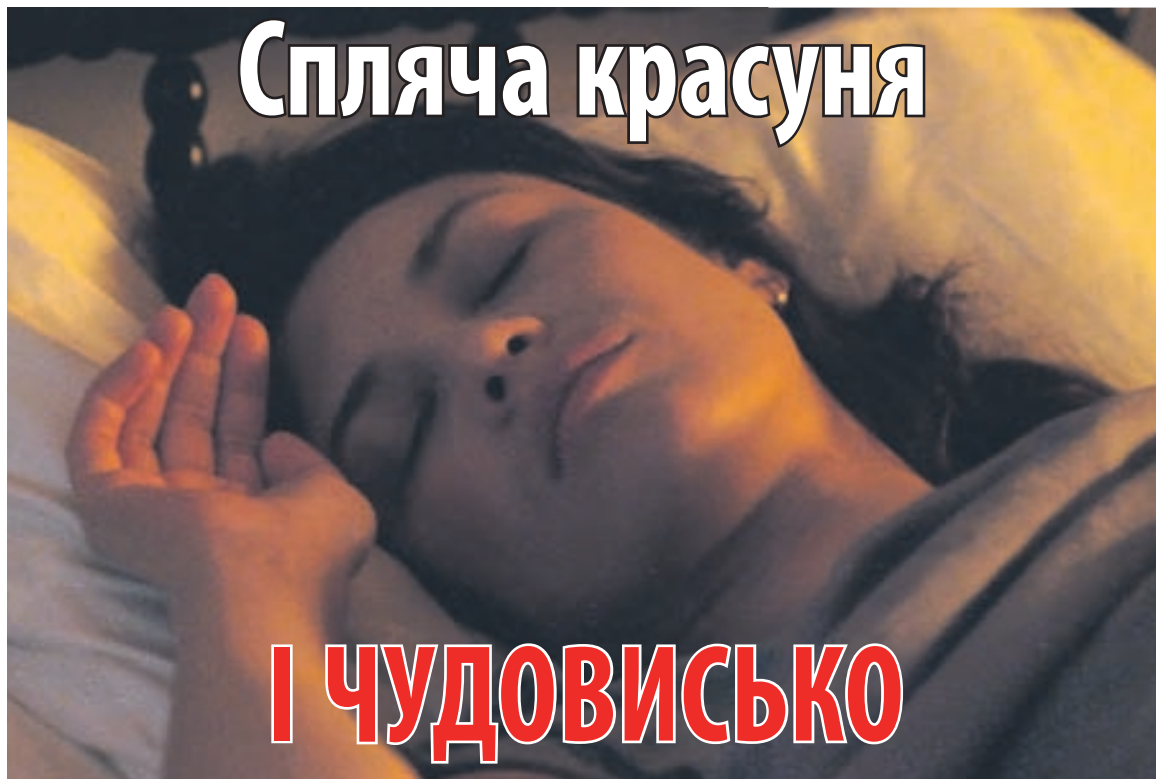
Десять років тому наша співвітчизниця Ольга Куриленко знялася у фільмі «Квант милосердя», ставши черговою подругою Джеймса Бонда. Ця картина не найкраща у всій франшизі, але для актриси дуже важлива. Адже відтоді кар'єра Куриленко різко пішла вгору. Тепер українка стабільно знімається у двох-трьох фільмах на рік — це далеко не шедеври, але цілком пристойні стрічки. До таких і належить фільм жахів «Мара», що вийшов на великі екрани нещодавно.

Отже, психоаналітика Кейт Фуллер (Ольга Куриленко) залучили до розслідування вбивства. Поліція вважає, що чоловіка уві сні задушила його дружина. Свідком події стала їхня восьмирічна дочка Софі (Маккензі Імсенд). Так ось, Кейт повинна оцінити психічний стан дівчинки і, якщо вдасться, спробувати «розговорити» її.

Чимдалі головна героїня заглиблюється в цю справу, тим більше все, що відбувається, здається їй дивним. Кейт дізналася про існування демона сну Мари, яка вбиває своїх жертв, коли вони сплять. Спочатку жінка вирішила, що це маячня божевільного. Але незабаром Мара починає приходити і до неї. Героїня

Куриленко намагається за будь-яку ціну зрозуміти, чому її переслідує демон сну і як врятуватися від нього. Кейт навіть знаходить цілу групу людей, «відзначених» Марою. Але часу у жінки залишається все менше: найближчої ночі вона може заснути і більше не прокинутися. Також їй потрібно спробувати врятувати Софі та інших товаришів по нещастю.

Цей фільм повністю зосереджений на Куриленко: вона грає не блискуче, але і не погано. Очевидно, що актриса дуже старається, але хоррор — не найпростіший жанр. Щоб зобразити справжній страх, потрібен великий талант. А Ольга трішечки не дотягує. Місцями злегка фальшивить.

Хоча в цілому її героїні співчуваєш.

Режисером стрічки став маловідомий Клайв Тонг, а сценарій написав Джонатан Френк. І вони, судячи з усього, не надто розбираються в тон-

кошах жанру. Ймовірно, тому після перегляду «Мари» виникають неоднозначні відчуття. За великим рахунком сценарій цієї стрічки напханий купою відсилань до різних фільмів жахів. Щось бачили там, щось тут... Трохи відгонить «Дзвінком». Але Клайв Тонг не Гор Вербінскі, який зняв культовий фільм про Самару Морган!

І все ж якщо відкинути огріхи сценарію і режисури, то атмосфера у фільмі правильна і обстановка напружена. Півтемрява, ніяких яскравих тонів і тиша — все це допомагає зосередитися і почати отримувати задоволення від хоррора.

Спочатку дія розгортається повільно, потім колесо починає обертатися дуже швидко. І до самого кінця навіть не уявляєш, чим може закінчитися фільм. Тут знову згадаєш про огріхи сценарію: у творців чи то грошей забракло, чи то натхнення вичерпалося. Але далі режисер і сценаристи знову реабілітуються і готують досить несподіваний фінал.

Втім, не можна сказати, що фільм дійсно лякає. Така собі казка про бабая! Проте якщо вас по ночах переслідують кошмари, варто утриматися від перегляду «Мари». Про всякий випадок...

НЕ МОЖНА СКАЗАТИ, ЩО ФІЛЬМ ДІЙСНО ЛЯКАЄ. ТАКА СОБІ КАЗКА ПРО БАБАЯ! ПРОТЕ ЯКЩО ВАС ВНОЧІ ПЕРЕСЛІДУЮТЬ КОШМАРИ, ВАРТО УТРИМАТИСЯ ВІД ПЕРЕГЛЯДУ «МАРИ». ПРО ВСЯКИЙ ВИПАДОК...

Падіння «Хижак»

Так уже склалося, що кінокомпанії-мейджори дуже довго і наполегливо паразитують на нас з вами. Для кінобосів набагато простіше вкласти гроші в уже розкручений проект і зняти сиквел, триквел, приквел і так далі, ніж шукати оригінальний сценарій і витратити величезні кошти на розкрутку нового блокбастера. Так і з'являються франшизи. Безумовно, деякі з них успішні і цікаві, і кожна наступна частина не поступається попередній. Наприклад, «Джеймс Бонд», «Місія нездійсненна», «Пірати Карибського моря», «Месники»... Але є й такі, в яких потрібно поставити крапку. Раз і назавжди.

У 1987 році на великі екрани вийшов фантастичний бойовик «Хижак», який зняв чудовий режисер Джон Мактирнан. (Цей постановник нам найбільше відомий завдяки культовому «Міцному горішку».) До речі, головну роль у бойовику виконав Арнольд Шварценеггер.

Для свого часу це був дійсно прорив: глядача дуже захопила історія про позаземного хижак-мисливця. Тому не дивно, що було вирішено зняти ще кілька серій... До того ж «Хижак»

наче змагався з франшизою «Чужий», і це також надавало гостроти всьому, що відбувалося. До речі, ці інопланетні звірюки в одній з картин навіть між собою посварилися. І все було б добре, якби і в одному, і в іншому випадку кінобоси не поскупилися, а вчасно поставили крапку. Але ж ні...

Так, нещодавно на великі екрани вийшла нова серія «Хижак». Про гру акторів говорити взагалі не хочеться. І це навіть незважаючи на те, що у фільмі знявся молодий геній Джейкоб Тремб-

ле. Описувати сюжет цієї картини немає жодного сенсу. Напевно, вперше... Хіба що інопланетний монстр став ще «небезпечнішим», сценарій ще «дотепнішим», режисура ще «вправнішою».

Це — фільм-мука з бюджетом у 88 мільйонів доларів і тривалістю 107 хвилин. Додивитися до кінця стрічку зможе тільки дуже терпляча людина або ж фанат франшизи, щоб мати повне уявлення про це тоскне кіно. І то в кінці потрібно дати глядачеві медаль за мужність.

Дивно все це, адже фільм зняв режисер Шейн Блек, який якраз і починав свою кар'єру з оригінального «Хижак» як актор. І це якась зла іронія. Здавалося, він просто зобов'язаний шанувати традиції франшизи і неодмінно повинен створити захоплюючий екшн. Тим більше що у Блека така класна фільмографія: як режисер він зняв «Залізну людину 3» і «Славних хлопців», а ще писав сценарії до легендарних «Смертельної зброї», «Останнього бойскаута». Але режисер презентував глядачеві абсолютну пустушку.

Насправді завжди потрібно вміти вчасно зупинитися. Якщо історія вичерпала себе, то треба її закінчити. Зараз як «Хижак», так і «Чужий» перетворилися в таких собі дійних корів, на яких протягом багатьох років наживаються мейджори. Але інопланетні монстри втомилися, а разом із ними і глядачі. То, може, краще припинити ці муки?

Сторінку підготувала Євгенія ПРОРИВАЙ

Головний редактор —
Анна СПІВАК,
відповідальний секретар —
Олексій СОКУР

Редакція:
м. Київ,
бул. Лесі Українки, 26
Пишіть на адресу:
ТзОВ «Структура ІТ»,
а/с 155,
м. Київ, Україна,
04080

Засновник та видавець:
ТзОВ «Структура ІТ»
Тел.: (044) 359-04-54
e-mail: gazetavv@i.ua
Газету надруковано
ТзОВ «Мега-Поліграф»
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14

Замовлення №
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
Наклад
10 386 прим.

Передплатні індекси:
23115 (рос.),
49450 (укр.)

При використанні
публікацій
посилання на газету «ВВ»
обов'язкове.

Відповідальність
за зміст
реklamних матеріалів
несе рекламодавець.

